

2015-12-21

Miljö- och energidepartementet
Remiss M2015/03246/KI

103 33 Stockholm

Anna Holmberg
anna.holmberg@skogsindustrierna.org
08-762 72 44
072-722 72 44

Remissyttrande från Skogsindustrierna angående förslag till översyn av EU:s handelssystem för utsläppsrätter för perioden 2021-2030

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att ge synpunkter och lämnar detta remissyttrande angående översynen av EU:s handelssystem (hädanefter EU ETS).

SAMMANFATTNING

Avseende nuläget vad gäller EU ETS vill Skogsindustrierna betona:

- Att skogsindustrin är en föregångare i arbetet med att sänka utsläppen genom kontinuerligt arbete med kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar
- Att EU ETS för närvarande innebär en nettokostnad på cirka 40 miljoner euro per år för den svenska skogsindustrin
- Att EU ETS hittills varit ett väl fungerande styrsystem som levererat mot målsättningarna

Avseende EU-kommissionens (hädanefter kommissionen) förslag till reviderad lagstiftning för den fjärde handelsperioden anser Skogsindustrierna:

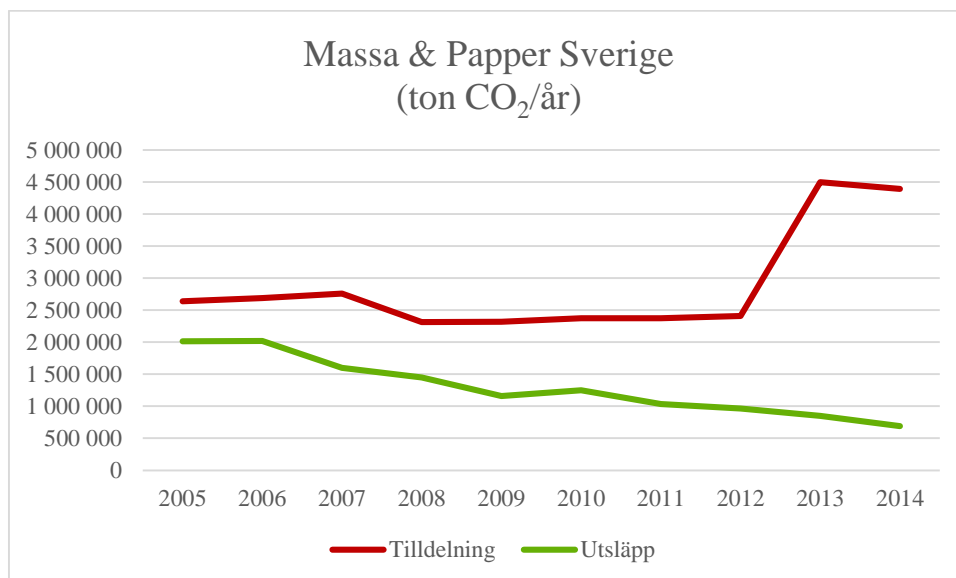
- Att lagstiftningen måste utformas så att skogsnäringen ges möjlighet att driva tillväxt i världens bioekonomi
- Att begränsningen av den fria tilldelningen bör tas bort
- Att metoden för uppdatering av produktionsdata är väl avvägd
- Att översynen av riktmärken är pragmatisk men att vissa detaljer behöver förtydligas
- Att revideringen av listan över branscher med risk att utsättas för koldioxidläckage är rimlig, men att någon ytterligare uppdelning av listan inte är relevant
- Att medlemsstaterna ska vara skyldiga att kompensera den konkurrensutsatta industrin för indirekta koldioxidkostnader och att detta ske på ett harmoniserat sätt
- Att innovations- och moderniseringsfonder ska öronmärkas för elintensiv industri

SKOGSINDUSTRIN ÄR EN FÖREGÅNGARE I ARBETET MED ATT SÄNKA UTSLÄPPEN

Under den nuvarande handelsperioden är det cirka 50 svenska massa- och pappersbruk och ett fåtal större sågverk, som omfattas av EU ETS. Under tidigare handelsperioder har det varit något fler deltagare, men ett mindre antal framför allt små anläggningar har stängts under de senaste tio åren. Detta har lett till cirka 5 % lägre total tilldelning för kollektivet, varför nedstängningarna inte kan sägas ha varit styrande i hur tilldelning och utsläpp utvecklats som helhet för branschen.

Våra medlemmars verksamheter nyttjar idag till fullo det faktum att de är baserade på en förnyelsebar bioråvara. Konverteringen från fossil till förnyelsebar energi har i praktiken pågått sedan 1970-talet och har resulterat i att massa- och pappersbrukens värmeenergi idag till cirka 95 procent är genererad av koldioxidneutrala biobränslen. Därtill producerade skogsindustrins anläggningar under 2014 cirka 6 TWh förnybar el och levererade 2,6 TWh bioenergi i form av fjärrvärme.

Sedan starten på EU ETS har den svenska skogsindustrin sänkt sina utsläpp med enastående 66 % eller i genomsnitt 6.6%¹ per år:

¹ Utsläppsminskningen avser reell minskning i absoluta tal och har inte justerats för skillnader i produktionstakt

Under 2014 hade våra medlemmars anläggningar tillsammans följande tilldelning och faktiska utsläpp:

Tilldelning (antal utsläppsrätter)	4 388 383
<u>Faktiska utsläpp (ton CO₂)</u>	<u>- 687 710</u>
Överskott (antal utsläppsrätter)	3 700 673

Det är två orsaker till skillnaden mellan tilldelning och verkliga utsläpp. För det första det faktum att de svenska massa- och pappersbruken gått i bränschen för att fasa ut fossila bränslen från sina processer. Detta innebär att om tilldelningen sker via riktmärken, så ligger de svenska anläggningarna generellt bättre till än motsvarande kontinentaleuropeiska bruk, där användningen av fossila bränslen fortfarande är högre. För det andra det sätt som tilldelningen beräknas i den tredje handelsperioden, där fall back-option används till ca 50 % med naturgas som typbränsle (för ytterligare information se senare stycke om Tilldelning).

Skillnaden mellan utsläpp och tilldelning benämns ibland i debatten som ”övertilldelning”, vilket Skogsindustrierna anser helt felaktigt och vilseledande. Det handlar istället om att premiera de som valt att gå före, det vill säga redan gjort investeringar för att sänka sina utsläpp och där passar de svenska anläggningarna mycket väl in. Det handlar också om att ha ett harmoniserat europeiskt system för tilldelning, som fungerar för både svenska biobaserade och kontinentaleuropeiska fossileldade anläggningar. Det går inte att enbart anlägga ett nationellt, svenskt perspektiv, utan tilldelningsreglerna måste fungera för anläggningar i alla 28 medlemsstater.

NETTOKOSTNAD FÖR DEN SVENSKA SKOGSINDUSTRIN INOM EU ETS ÄR FÖR NÄRVARANDE CIRKA 40 MILJONER EURO/ÅR

Om 2014 års överskott av utsläppsrätter värderas med dagens pris handlar det om en *potentiell intäkt* i storleksordningen 33 miljoner euro/år. Överskottet används på två sätt. För det första för att balansera tillgången på utsläppsrätter inom koncerner. Om ett svenskt bruk har överskott säljs detta till koncernens anläggningar i Kontinentaleuropa, vilka oftast har ett underskott. Försäljning sker till marknadspris av bokföringsmässiga skäl. För närvarande ges ca 70 % av den svenska tilldelningen till anläggningar, som ingår i en koncern och där koncernen också har produktion utanför Sverige. För det andra har överskottet varit och fortsatt är en drivande faktor i investeringsbeslut för att fasa ut fossila bränslen.

Svenska massa- och pappersbruk är elintensiva och förädlar totalt ca 18 TWh el/år, där för närvarande cirka 12 köps från nätet och cirka sex är egengenererade (elförädlingen i de få sågverk, som ingår i EU ETS, är marginell och har inte tagits med i beräkningarna). Genom den höga elförädlingen är dessa anläggningar mycket exponerade för så kallade *indirekta koldioxidkostnader*. Genom att multiplicera dagens pris på utsläppsrätter, den stipulerade regionala koldioxidutsläppsfaktorn

för Norden² och den inköpta mängden el³ kan de indirekta koldioxidkostnaderna uppskattas till att i dagsläget vara i storleksordningen 72 miljoner euro/år.

Den nuvarande skrivningen i EU ETS-direktivet ger medlemsstater möjlighet att själv välja om de vill kompensera sin elintensiva industri för indirekta koldioxidkostnader eller inte. De länder som idag kompenserar är Tyskland, Nederländerna, Grekland, Storbritannien, Spanien, Belgien (Flandern) och Norge. Finland har aviserat att de avser börja kompensera. Sverige har valt att inte göra det, vilket Skogsindustrierna beklagar, eftersom det innebär en snedvridning av konkurrensen.

När kalkylen summeras kan vi konstatera att den svenska skogsindustrin i nuläget har avsevärt högre kostnader än intäkter orsakade av EU ETS:

Potentiell intäkt (miljoner euro/år)	33
<u>Indirekta koldioxidkostnader (miljoner euro/år)</u>	<u>-72</u>
Netto (miljoner euro/år)	-39

EU ETS HAR HITTILLS LEVERAT VÄL

Huvudsyftet med EU ETS är att så kostnadseffektivt som möjligt nå en förutbestämd, specifik och lägre nivå av koldioxidutsläpp inom den europeiska unionen. Skogsindustrierna anser att utifrån detta syfte har systemet levererat, då det starkt bidragit till att det övergripande 2020-målet för utsläppsminskningar kommer att nås.

I den politiska debatten hävdas återkommande att priset på utsläppsrätter inom EU ETS är ”för lågt” och detta anförs som bevis för att systemet inte fungerar. Skogsindustrierna håller inte med om denna slutsats. Priset på utsläppsrätter reflekterar balansen mellan utbud och efterfrågan. Det är därför inte relevant att diskutera att priset ”ska vara” på en särskild nivå, utan marknaden måste tillåtas att fungera så som den designats. Att priset idag är på en lägre nivå än tidigare innebär att de utsläppsminskningar, som EU ETS fortsatt driver fram, kan ske kostnadseffektivt och till lägsta möjliga kostnad.

DETALJERNA I EU ETS MÅSTE UTFORMAS SÅ ATT SKOGSNÄRINGEN GES MÖJLIGHET ATT DRIVA TILLVÄXT I VÄRLDENS BIOEKONOMI

Med välskötta skogar och en skogsindustri av världsklass som grund har Skogsindustrierna ställt upp en offensiv vision: att skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi. En bioekonomi utgår från förnybara råvarukällor, som används på ett hållbart sätt. Bioekonomin bidrar därmed till att bryta dagens

² Meddelande från kommissionen 2012/C 158/04

³ Beräkningsprinciperna i meddelande 2012/C 158/04 baseras på elförbrukning, men för att inte överskatta de indirekta koldioxidkostnaderna har beräkningen gjorts på enbart inköpt el.

fossilbaserade ekonomi och till att uppnå EU:s och Sveriges klimatpolitiska målsättningar.

De biobaserade produkter Skogsindustriernas medlemsföretag redan idag tillverkar – trävaror, massa och papper – kommer att bli basen under åtskilliga år framöver. För att framtidssatsningar ska kunna finansieras, bland annat vad gäller nya biobaserade produkter, krävs en politik, som leder till att företagens internationella konkurrenskraft i realtid upprätthålls och helst även stärks. EU ETS är en parameter, som definierar denna konkurrenskraft. Lagstiftningen för den fjärde handelsperioden måste därför utformas på ett sådant sätt att skogsindustrin ges realistiska möjligheter att skapa tillväxt i världens bioekonomi.

BEGRÄNSNINGEN AV DEN FRIA TILLDELNINGEN BÖR TAS BORT

Kommissionen föreslår att fördelningen mellan andel utsläppsrätter för auktionering och fri tilldelning låses i lagstiftningen till att vara 57% kontra 43%. Från andelen för fri tilldelning ska 2,6 % gå till en Innovationsfond, vilket betyder att 40,4 % ska finnas tillgängligt för verklig fri tilldelning.

Kommissionen ger inte någon egentlig förklaring till varför de föreslagit att låsa fördelningen, inte heller till valen av absoluta tal, men det har sagts att fördelningen avspeglar den praxis som gäller under tredje handelsperioden.

Skogsindustrierna anser att den föreslagna begränsningen av den fria tilldelning bör tas bort, eftersom den kan hämma framtida investeringar inom massa- och pappersindustrin i EU som helhet. Eftersom det totala antalet utsläppsrätter i handelssystemet minskar årligen kommer begränsningen av den fria tilldelningen över tid att kunna bli ett växande problem. Ett tak betyder indirekt att lagstiftare accepterar långsiktig avindustrialisering som ett sätt att reducera utsläppen i EU, även om detta indirekt skulle kunna innebära ökade globala utsläpp.

Genom att sätta ett tak på den fria tilldelningen kommer kommissionen så småningom att behöva använda sig av korrektionsfaktorer, det vill säga att skära bort tilldelning via ”osthyvling”. Skogsindustrierna anser att dessa korrektionsfaktorer är mycket orättvisa, eftersom de tar bort allokering blint med samma neddragning för alla. Faktorerna tar inte hänsyn till en branschs möjligheter att sänka sina utsläpp, de inför en osäkerhet om vilken allokering som faktiskt kommer att gälla och de straffar de som gått i bräsch och redan reducerat sina utsläpp.

Vidare anser Skogsindustrierna att kommissionens förslag strider med rådslutsatserna från oktober 2014. Vår tolkning av desamma är att den fria tilldelningen ska göras först. Därefter ska ramarna för fördelning mellan länder och för forskning och modernisering adresseras. Slutligen ska de utsläppsrätter som kvarstår fördelas till medlemsstaterna för auktionering.

METODEN FÖR UPPDATERING AV PRODUKTIONSDATA ÄR VÄL AVVÄGD

Kommissionen föreslår att produktionsdata för perioden 2014-2017 ska ligga till grund för fri tilldelning under åren 2021-2025 och att produktionsdata för perioden 2018-2022 ska ligga till grund för tilldelning under åren 2026-2030. Kommissionens föreslår vidare att tilldelning för nya deltagare och betydande produktionsökningar ska komma att tillhandahållas från en särskild reserv.

Skogsindustrierna anser att kommissionens förslag för uppdatering är väl avvägt. Det bör resultera i att ”färskare” data används jämfört med vad som är fallet nu i den tredje handelsperioden. Skogsindustrierna antar att kommissionen avser att ta ett genomsnitt på produktion per anläggning för de fem åren, men vi upplever inte att detta klart uttrycks i kommissionens förslag. För oss är det självklart att det är just ett genomsnitt som ska användas, eftersom det innebär att variationer i produktionsnivå jämnas ut. Dessa variationer kan bero på förändringar i produktion på grund av att efterfrågan går upp och ned, men de kan också bero på till exempel längre underhålls- och/eller investeringsstopp. I våra medlemmars verksamheter gör man den senare typen av längre stopp relativt regelbundet och det kan sänka en årsproduktion för en specifik anläggning med 10 % eller mer.

Skogsindustrierna tycker att kommissionens förslag om tilldelning för nya deltagare och betydande produktionsökningar är bra. Det är speciellt positivt att se att produktionsökning kan godkännas utan kapacitetsökning.

ÖVERSYNEN AV RIKTMÄRKEN ÄR PRAGMATISK MEN VISSA DETALJER BEHÖVER FÖRTYDLIGAS

Kommissionen föreslår att riktmärkena för fastställandet av gratis utsläppsrätter till industrin ska räknas ned för att återspegla de tekniska framsteg som görs i de berörda sektorerna. För detta ändamål kommer en standardsats att tillämpas med möjligheten att tillämpa en ändrad sats om den faktiska tekniska utvecklingen inom en sektor kan visas avvika avsevärt från standardsatsen.

Skogsindustrierna ställer sig positiva till kommissionens förslag om att reducera existerande riktmärken på ett överskådligt sätt och med i förväg fastlagda regler. Vi bedömer att det tillvägagångssättet ger den förutsägbarhet som behövs och samtidigt reducerar det administrativa arbetet och kostnaderna.

Vi stödjer inte en full omräkning av alla riktmärken, vilket andra intressenter lyft fram som ett alternativ till kommissionens förslag. Orsaken är att vi bedömer att en full omräkning - liknande den som gjordes inför tredje handelsperioden - riskerar att bli administrativt tung och därmed också kostsamt.

Den teoretiska modellen om hur riktmärken ska läggas fast passar dåligt för den europeiska och svenska massa- och pappersindustrin. Teorin säger att utsläpp från alla anläggningar, som producerar en viss typ av produkt, ska jämföras och att riktmärket

ska läggas fast som snittet av utsläpp per ton producerad produkt för de 10 % bästa anläggningar, det vill säga de med lägst utsläpp. För att teorin ska fungera krävs att det finns en tillräckligt stor population att jämföra. För massa- och pappersindustrin innebär detta att teorin kan appliceras för ”single product stand-alone mill”, det vill säga en anläggning, som inte är integrerad med annan verksamhet och som i princip producerar enbart en typ av produkt. Inom skogsindustrin finns det dock många ”multi product integrated mills”. Om det inte fungerar att applicera riktmärkesteorin är näst bästa alternativ att använda så kallad fall back-modell, där värmekonsumtionen beräknas per produkt och sedan multipliceras med ett typbränsle.

Inför den tredje handelsperioden genomförde vår europeiska branschorganisation CEPI ett mycket omfattande arbete med att i möjligaste mån applicera riktmärkesteorin på vår industri. Detta arbete krävde en mycket stor arbetsinsats. Följande tabell sammanfattar nuläget:

	Hela EU ETS EU 28	Massa & Papper EU 28
Antal anläggningar (st)	Ca 11 000	700+ (~28%)
Utsläpp (miljoner ton/år)	Ca 2 000	Ca 30 (~1,5%)
Riktmärken (st)	56	11 (~20%)
Andel via fallback (%)	Teoretiskt 0	50

Slutsatsen är att massa- och pappersindustrin i EU äger knappt 30 % av alla EU ETS anläggningar, men står endast för 1,5 % av utsläppen. Detta visar ännu en gång att industrin är en föregångare i arbetet med att nå EU:s klimatmål. Vad gäller riktmärken har industrin totalt 11 stycken, vilket är cirka 20 % av alla riktmärken, som finns fastlagda. Trots det stora antalet riktmärken är det så mycket som 50 % av tillverkningen, där fall back-möjligheten istället används.

I Sverige (och Norden) finns många stora, integrerade anläggningar, som har både massa- och pappersproduktion och som ofta producerar en palett av olika slutprodukter. Dessa anläggningar har generellt hög användning av biobränslen. I Kontinentaleuropa är anläggningarna oftare mindre och icke-integrerade, det vill säga ingen massaproduktion från färskfiber men med anläggning för returpapper och papperstillverkning. Dessa anläggningar producerar oftast ett begränsat antal produkter. Produktion av värme och ibland också el sker där företrädesvis genom förbränning av naturgas.

Baserat på beskrivningen ovan är det självklart att en full omräkning kommer att bli administrativt belastande för vår industri och med stor sannolikhet kommer slutresultatet enbart att avvika marginellt mot den situation vi har idag. Detta tillsammans gör att vi stödjer kommissionens förslag om en nedräkning. **Skogsindustrierna anser dock att det finns ett antal parametrar, som behöver klargöras och förtydligas, och dessa handlar om hur reduktionen rent praktiskt ska göras.** Vi anser att kommissionens förslag är otydligt kring följande moment:

- Hur ska den data samlas in, som ska ligga till grund för reduceringen, och vem ska göra det?
 - Vi anser det som självklart att vår europeiska branschorganisation CEPI ges möjlighet att ha en betydande roll i detta arbete, eftersom de redan idag har en mängd data ”in-house” och eftersom de känner vår branschs specificiteter i detalj.
- Hur ska bedömningen göras om exakt vilken reduktionsfaktor, som ska appliceras för respektive bransch?
 - Vi tolkar kommissionens förslag, som att den bransch, som är en föregångare och har sänkt sina utsläpp mest, riskerar att straffas med en högre reduktion än andra branscher, som släpar efter. Vi anser att detta är orimligt. Föregångare bör istället premieras.
- Hur ska fall back-optionen behandlas? Ska reduktion göras även av denna?
 - Eftersom fall back-optionen bygger på värmekonsumtion, så blir det avgörande hur denna värme produceras. För att motivera en nedräkning måste det bevisas att värmeproduktionsteknologin, till exempel en gaspanna, faktiskt har utvecklats i riktning mot lägre utsläpp. Sådana exempel finns troligen, men vi tror att de blir svåra att generalisera till en nedräkningsfaktor.

REVIDERINGEN AV LISTAN ÖVER BRANSCHER MED RISK ATT UTSÄTTAS FÖR KOLDIOXIDLÄCKAGE ÄR RIMLIG, MEN YTTERLIGARE UPPDELNING AV LISTAN ÄR FEL VÄG ATT GÅ

Kommissionen föreslår att den nuvarande listan över branscher med risk att utsättas för koldioxidläckage ska reduceras från dagens 158 stycken ner till ca 50. För bedömning om en bransch platsar på listan eller inte föreslår kommissionen att två parametrar multipliceras – koldioxid- och handelsintensitet. Om resultatet av multiplikationen blir större eller lika med 0,2 ska den fria tilldelningen multipliceras med en faktor 1,0. Om resultatet är lägre än 0,2, ska faktorn vara 0,3.

Skogsindustrierna noterar att med kommissionens förslag kommer vår bransch fortsatt att ha fullt skydd mot koldioxidläckage, vilket vi anser är korrekt. Avseende reduktionen av antalet branscher på dagens lista anser vi att den kan vara rimlig.

I fråga om risk att utsättas för koldioxidläckage anser Skogsindustrierna att den relevanta frågeställningen är huruvida en bransch är utsatt för global konkurrens eller inte. Svaret är per definition binärt, det vill säga antingen verkar branschen på en global marknad med allt vad det innebär eller så gör man inte det. Vi har svårt att se att det finns något mellanläge, där en bransch till viss del utsätts för global konkurrens, men på andra sätt inte gör det.

Skogsindustriernas medlemmar verkar utan tvekan på marknader med tuff global konkurrens. Vi upplever att detta konkurrenstryck snarare har höjts än sänkts sedan senaste revisionen av EU ETS, vilket bör betyda att vi som bransch helt klart är fortsatt utsatt för risk för koldioxidläckage. Ett exempel på detta ökade konkurrenstryck är den framväxt av produktionsanläggningar för både massa och papper, som skett i bland annat Sydamerika och Asien under den senaste tioårsperioden. Dessa anläggningar drar fördelar av ett lägre kostnadsläge än det som gäller i Sverige, bland annat genom att vara baserade på eukalyptus med cirka 10-årig avverkningscykel jämför med gran och tall med upp emot 70-årig cykel.

I kommissionens konsekvensanalys utvärderas två förslag till uppdelning av koldioxidlistan i flera grupper, där skyddet mot koldioxidläckage graderas, till exempel att den fria tilldelningen multipliceras med faktorerna 1,0; 0,8; 0,6 eller 0,3. Skogsindustrierna noterar att kommissionen beskriver förslagen och utvärderar dem, men att kommissionen sedan inte föreslår dem i den reviderade lagstiftningen. Vi drar slutsatsen att kommissionen förstått att en uppdelning enbart kommer att leda till en oändlig ”dribbling” om vilka branscher, som ska placeras var i systemet.

Skogsindustrierna noterar dock att i rådsförhandlingarna har flera medlemsstater redan lagt fram förslag om en uppdelning av listan. Med andra ord debatteras sådana förslag, även om kommissionen inte tagit med det i sitt lagstiftningsförslag. **Skogsindustrierna vill därför ta tillfället i akt att förklara varför vi av flera skäl starkt motsätter oss en uppdelning av listan:**

- För det första eftersom en sådan uppdelning försöker graderar den globala konkurrensen utan att egentligen underbygga detta med solida fakta.
- För det andra eftersom de två parametrar, som uppdelningen bygger på, riskerar att slå snett. Om en bransch sänker sina utsläpp får den en lägre koldioxidintensitet och riskerar att halka ner på listan. Om branschen ökar sin omsättning genom att producera och sälja mer högförädlade produkter, så riskerar den också att halka nedåt. Om branschen samtidigt sänker sina utsläpp OCH ökar förädlingsvärdet – precis det som den svenska massa- och pappersindustrin hela tiden strävar efter – så drabbas den dubbelt.
- För det tredje eftersom en uppdelning är en rent matematisk åtgärd för att få utsläppsrätterna att räcka till, det vill säga att säkerställa att det totala antalet hålls under taket. Istället bör taket på den fria tilldelningen inte låsas fast.

MEDLEMSSTATERNA SKA VARA SKYLDIGA ATT KOMPENSERA DEN KONKURRENSUTSÄTTA INDUSTRIEN FÖR INDIREKTA KOLDIOXIDKOSTNADER PÅ ETT HARMONISERAT SÄTT

Kommissionen föreslår att medlemsstaterna bör ("should") kompensera för indirekta koldioxidkostnader, men lägger inte fram något förslag om hur detta ska kunna säkerställas eller genomföras.

Skogsindustrierna tycker att kommissionens förslag är för svagt. Vi anser att ersättning ska vara obligatorisk och att lagstiftningstexten ska innehålla en skrivning om att medlemsstaterna måste ("must" eller "shall") kompensera. Vidare anser vi att denna kompensation måste harmoniseras, så att den genomförs på ett effektivt och enhetligt sätt i alla medlemsstater.

Skogsindustrierna föreslår att kompensationen administreras och utbetalas centralt av kommissionen på likande sätt som tilldelning av utsläppsrätter görs. Detta skulle i realiteten innebära att kommissionen samlar in alla medlemsstaters auktioneringsintäkter från försäljning av utsläppsrätter till kraftproducenter och använder dessa intäkter till att kompensera industri på ett likvärdigt sätt. Skogsindustrierna anser att detta skulle säkerställa lika villkor för alla anläggningar inom EU ETS.

I den tidigare beskrivningen om nuläget (se sid 3-4) är det tydligt att de indirekta koldioxidkostnaderna är helt avgörande för det ekonomiska utfallet av EU ETS för de svenska massa- och pappersbruken. Det bör observeras att den beräkningen gjordes med dagens pris på utsläppsrätter, det vill säga cirka 9 EUR/ton koldioxid. Priset påverkar både pluspost (intäkten från överskottet av utsläppsrätter) och minuspost (indirekta kostnader på grund av högre elpris), men totalen blir negativ, eftersom de senare är så stora.

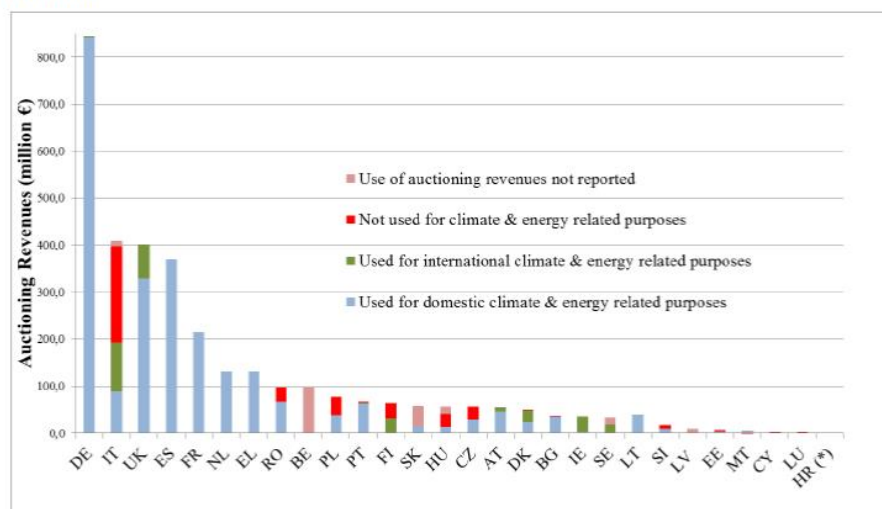
Om beräkningen istället görs om för att försöka bedöma möjligt utfall år 2030 kan vi anta ett pris på utsläppsrätter på 30 euro/ton⁴. Vid en sänkning av den fria tilldelningen på 20 % gentemot idag på grund av automatisk nedräkning och fortsatt fullt skydd mot koldioxidläckage, blir nettokostnaden cirka 100 miljoner euro/år enbart för den svenska skogsindustrin. Om den fria tilldelningen istället sänks med 30 % och om koldioxidläckaget skulle graderas kan nettokostnaden stiga till uppemot cirka 150 miljoner euro/år.

Det är de stora indirekta kostnaderna – vilka tickar på för varje kilowatt timme el som industrin förädlar – som skapar minussidan i kalkylen. Hävstångseffekten från de indirekta kostnaderna är den som styr utfallet av beräkningen. Skogsindustrierna delar gärna med sig av detaljerna i dessa beräkningar till regeringen för att skapa ytterligare förståelse för hur denna hävstångseffekt slår.

⁴ Kommissionen anger i sin konsekvensanalys att de tror på ett snittpris på 25 euro/ton koldioxid under fjärde handelsperioden, varför ett pris år 2030 på 30 euro/ton inte är orimligt.

Följande diagram⁵ ger en uppfattning om storleken på auktioneringsintäkter för olika medlemsstater och hur dessa intäkter använts. Kompensation för indirekta koldioxidkostnader tas från den del av intäkterna, som är blåmarkerade:

Figure 5 Reported revenue or equivalent in financial value used or planned to be used for climate and energy related purposes in 2014

Source: European Commission.

*HR: auctioning starting in 2015 hence no revenues in 2014

2014 uppgick de totala auktioneringsintäkterna inom EU till 3 205 miljoner euro och de svenska till 33,6 miljoner euro⁶. Ingen del av de svenska intäkterna användes för kompensation för inhemsk industri, utan cirka 50 % gick till internationella åtgärder i tredje land och cirka 50 % är oredovisade.

I fråga om kompensation för indirekta koldioxidkostnader är det viktigt att ha med sig följande två parametrar:

- De svenska auktioneringsintäkterna är små jämfört med andra länder och detta beror på att den låga användningen av fossila bränslen i el- och värmesektorn.
- Den elintensiva industrin är procentuellt sett större i Sverige jämfört med EU i genomsnitt.

Det är värt att notera att dagens svenska auktioneringsintäkter – om de användes inhemskt – inte ens skulle räcka till för att kompensera skogsindustrin, vilken står för cirka 50 % av den elintensiva industrins elanvändning.

Skogsindustrierna är medveten att om kompensation skulle utgå med nuvarande lagstiftning, det vill säga där systemet inte är centraliserat och harmoniserat, skulle regeringen tvingas finna andra vägar för finansiering än auktioneringsintäkterna. Vi

⁵ COM(2015) 576 final

⁶ SWD(2015) 240 final

misstänker att detta är en starkt vägande orsak till varför nuvarande och tidigare svenska regeringar visat mycket lågt intresse för att introducera kompensation. Vi tror dock att med ett centraliserat och harmoniserat system inom EU skulle Sveriges möjligheter att börja kompensera öka, eftersom Sverige då skulle kunna få del av den totala potten av auktioneringsintäkter.

Om slutresultatet av förhandlingarna i Bryssel blir en fortsatt svag skrivning, det vill säga att det står ”should”, och om Sverige därför väljer att fortsatt inte kompensera, måste regeringen vara medveten om den effekt det radikalt höjda kostnadsläget kommer att få för den svenska massa- och pappersindustrin. Branschens möjligheter att föra dessa kostnader vidare är mycket liten. Istället kommer kostnaden att behöva absorberas av företagen och därmed sänka lönsamheten. Skogsindustrierna bedömer att detta kommer att slå negativt mot jobb och framtida investeringar.

INNOVATIONS- OCH MODERNISERINGSFONDER SKA ÖRONMÄRKAS FÖR ELINTENSIV INDUSTRI

Kommissionen föreslår en öronmärkt fond för innovation motsvarande värdet på 450 miljoner utsläppsrätter. Dessa utsläppsrätter ska tas från de 43 % som avsätts för fri tilldelning.

Skogsindustrierna noterar att den föreslagna fonden är den största industriella innovationsfonden någonsin. För att dessa medel ska kunna leverera resultat på bästa möjliga sätt anser Skogsindustrierna att de bör länkas till mål i de sektorsvisa färdplaner, som utarbetats för tiden fram till 2050. Vidare anser vi att medlen inte bör hanteras i klump utan fördelas till var och en av de sektorer, som kommissionen anger i bilaga 1 av sitt förslag.

Stockholm

2015-12-21

För Skogsindustrierna

Anna Holmberg
Energidirektör